

GAZİANTEP UNIVERSITY JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES

Journal homepage: <http://dergipark.org.tr/tr/pub/jss>

Araştırma Makalesi • Research Article

Küresel Medya ve Siyaset İletişimi Bağlamında Liderlik Yaratımı: Jacinda Ardern Üzerine Kısa Bir İnceleme

Leadership Creation Within the Context of Global Media and Political Communications: A Brief Review on Jacinda Ardern

Ahmet İlkay CEYHAN^{a*}

^aDr. Öğr. Üyesi, İstanbul Kent Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü, İstanbul / TÜRKİYE
ORCID: 0000-0002-1414-9805

MAKALE BİLGİSİ

Makale Geçmişi:

Başvuru tarihi: 17 Nisan 2021

Kabul tarihi: 7 Temmuz 2021

Anahtar Kelimeler:

Küreselleşme,

Liderlik,

Siyasal iletişim,

Ağ toplumu,

Küreyerelleşme,

Demokrasi

ÖZ

Ekonomi ve iletişim sistemlerinin küreselleşerek, ulus devletlerin ötesine geçilmesi tüketici pozisyonundaki vatandaşları politikaya katılmaya teşvik etmektedir. Küresel bir iletişim sistemi olan internet vasıtasıyla bireylerin demokratik toplumun bir parçası olması ve siyasal iletişimin güçlenmesi mümkün olmaktadır. Bu çalışma bilhassa, Manuel Castells'in bilgi toplumu, iletişim ve küreselleşme arasındaki ilişkiyi aydınlatan çalışmaları referans alınarak, dijital ağların giderek güçlenmesi ve medyanın çeşitlenmesi sonucunda siyasetin de gitgide daha fazla medya ortamında gerçekleştirilmeye başlanması ve buna bağlı olarak liderliğin kişiselleşerek, partilerden ziyade liderlerin ön plana çıkmaya başlaması üzerine kurulmuştur. Artık politikacıların milyonlarca insanla rahatlıkla ve anlık olarak iletişime geçebildiğini söyleyebiliyoruz. Bunu yaparken büyük mitingler düzenlemek ve masraf etmek zorunda değildiler. Bunun yerine, politikacıların ağ toplumunun dinamiklerini anlayarak, sosyal medyayı ve internetle gelen diğer iletişim araçlarını iyi kullanabiliyor olmaları gerekmektedir. Bu bağlamda çalışmanın odak noktası, siyasi iletişim kampanyalarının küresel iletişim sistemleri ile olan ilişkisini anlamlandırmaya çalışmaktadır. Bu çalışmanın amacı küresel medya ve özellikle internet ile siyasal iletişimin nasıl çalıştığını daha geniş ekonomik, sosyal ve politik konuların ışığında eleştirel bir bakış açısı ile anlamaya çalışmaktır. Makalede, küresel siyasal iletişimde son dönemde ön plana çıkan Yeni Zelanda'nın Başbakanı Jacinda Ardern, örnek bir lider olarak sunulacaktır. Sonuç kısmında, siyasi liderlerin, küresel çağda kendilerini toplumlara ispatlayabilen ve sanal gerçeklikle başa çıkabilen, yetenekli, özgüvenli, başkalarının farklılıklarına saygı gösteren ve mükemmeliyetçi kişiler olması gerektiği vurgulanmaktadır.

ARTICLE INFO

Article History:

Received April 17, 2021

Accepted July 7, 2021

Keywords:

Globalization,

Leadership,

Political communication,

Network society,

Glocalization, democracy

ABSTRACT

The globalization of the economy and the communication systems beyond the nation-states encourages consumer citizens to participate actively in politics. Through the Internet, which is a global communication system, political communication becomes stronger and it is possible for citizens to be a part of the democratic society. This work gives particular reference to Manuel Castells' works that illuminate the relationship between information society, communication and globalization, and emphasizes the increasing personalization of politics as a result of the strengthening of digital networks, the diversification of the media. From this framework of Castells, as a result, the leadership has become more personalized. Today, politicians can easily and instantly communicate with millions of people. Politicians do not have to organize large rallies for big expenses. Instead, it is necessary for policy makers to understand, to use the dynamics of network society, and to benefit the social media and other means of communications within the Internet. In this context, the focus of the study is to make sense of the relationship between the dynamics of political communications and global communication systems. The aim of this study is to try to understand how political communication works with global media and especially Internet with a critical perspective in the light of wider economic, social and political issues. In this article, New Zealand's Prime Minister Jacinda Ardern will be presented as an exemplary leader in terms of communications. This paper concludes that, political leaders should be capable, self-confident, respecting the differences of others and able to cope with virtual reality in the global era.

* Sorumlu yazar/Corresponding author.
e-posta: Ilkay.ceyhan@kent.edu.tr

EXTENDED ABSTRACT

De Nmark (1993) stated that the qualitative research designs could be used to analyze cultural and interpretive studies, emphasizing that these patterns are closely related to interpretive analysis. This article is built on interpreting and analyzing the political communication methods of New Zealand Prime Minister Jacinda Ardern and uses a qualitative approach.

The primary method of the research is formed by analyzing the case studies with qualitative interpretation techniques. Mixed methods are used in the study to deepen analysis and interpretation. "Quantitative and qualitative research has both strengths and weaknesses. For this reason, many researchers have been conducting studies using mixed method designs in recent years" proves this situation (Creswell & Clark, 2014). Yin explains that case studies are empirical studies that investigate current events in depth in the context of daily life (2019, p.18). Within this scope, the case study subject was Jacinda Ardern's stance on the terrorist attacks in Christchurch and its reflection on society and the international press.

Today, digital media fundamentally impacts politics, the economy, and social practices. The concept of public space, as a normative discourse, needs new political communication approaches and methods for reshaping public/private spaces with the influence of online identities, new social definitions, and digital media.

Developments and changes in the political and social context have complicated for the political elite to reach society, implement existing national and international policies, and remain in power. In particular, globalization, the expansion of technological innovations and their diffusion into society, and the diversification of communication structures blur the differences between political and social structures. Consequently, political authorities/institutions try to reach citizens by alternative political communication channels.

In most advanced industrial democracies, citizens use online platforms to gather information, network, and interact with colleagues, friends, and supporters. In fact, some citizens meet with political actors online. Likewise, political candidates and parties colonize the online setting to persuade the masses by providing information and gaining the upper hand. Political organizations employ digital technology in ways that follow the political rationale of traditional campaigns.

Beyond the nation-state, the globalization of the economy and communication systems has encouraged citizen-consumers to make political claims in international arenas. Accordingly, this study focuses on making sense of these political messages with global communication systems. We aim to understand how the global media, especially the Internet, and political communication work together in the light of broader economic, social, and political issues, particularly with Jacinda Ardern's leadership understanding, and with a critical point of view.

We argue that the media has become a social space where political power emerges. The article shows the direct connection between politics and scandalous policies reflected in the media from a global perspective. In addition, it emphasizes that the development of interactive and horizontal communication networks has created a new form of political communication through Internet-based wireless communication networks. Under this goal, the study reveals how Prime Minister Jacinda Ardern integrated politics with empathy. The fact that there are not many studies on the leadership style of New Zealand's prime minister in the literature makes this article unique; we predict that it will be a source for other analysis to be made on this subject.

Giriş

İletişim teknolojileri ve uluslararası iletişim teorileri, uluslararası politikalar ile birbirini beslemektedir. Bunun en çarpıcı örneği olarak, 1918 ve 1945 yıllarında gerçekleşmiş olan 1. ve 2. Dünya Savaşları ile beraber Soğuk Savaşta, kitle iletişim araçlarının siyasi liderlerin hizmetine girmesini gösterebiliriz. Kitle iletişim araçları, bu yolla, siyasi mesajların halka ulaşmasını sağlayan ve hatta kitleleri manipüle eden propaganda araçları haline gelmiştir. Küresel iletişim, uluslararası siyasetin ideolojik kutuplaşmasını pekiştirir ve uluslararası bir kamuoyu oluşturur. Ayrıca kamu diplomasisinin oyuncusu olarak da rolünü oynamaktadır. Bu bağlamda, kitle iletişim araçları, iletişim ve gelir getiren varlıkların gücünü elinde tutan ulusların çıkarlarının tanıtımını yapar (Thussu, 2000, s. 11). Medya, çoğunlukla devletin dördüncü mülkü veya dördüncü şubesi ismiyle adlandırılmaktadır. Bu bağlamda da medyanın devlet hakkında raporlama yaparken bağımsız olması ve vatandaşlar adına bir bekçi gibi davranması gerektiği düşünülür (Vivian, 1991, s. 445-446).

Bu çalışmada, medyanın, gücün ortaya çıktığı sosyal bir alan haline geldiğini savunulmaktadır. Makalede, siyaset ile medyaya yansıyan politikalar ve skandal politikaları arasındaki doğrudan bağlantı küresel bir bakış açısıyla gösterilmeye çalışılmaktadır. Buna ek olarak interaktif ve yatay iletişim ağlarının geliştirilmesinin, İnternet temelli kablosuz iletişim ağları yoluyla yeni bir iletişim biçimi yarattığı vurgulanmakta ve bu yolla bireylerin birbirleriyle kitlesel halde iletişime geçtiği ortaya konulmaktadır.

Manuel Castells'in Ağ Toplumu üzerine yaptığı çalışmaların ışığında, toplumsal hareketlerin, uluslararası krizlerin ve sosyal faaliyetlerin bu yeni politik iletişim alanına çok daha çarpıcı şekilde dâhil olduğunu ifade etmek mümkündür. Kurumsal medya ve ana akım politikanın bu yeni iletişim alanına yatırım yapması sonucunda kitle iletişim araçları ve yatay iletişim ağları birleşmiştir ve bu sürecin sonunda kamusal alan, kurumsal alandan, yeni iletişim alanlarına doğru tarihi bir biçimde yer değiştirmektedir (Castells, 2007, s. 1).

Geleneksel olarak siyaset, ulusal siyasal sistemler içerisinde üretilmektedir. Ulusal hükümetler nihayetinde vatandaşlarının güvenliğini ve ekonomik refahını sağlamanın yanında insan haklarının ve hükümet sınırları içerisindeki çevrenin korunmasından mesuldür. Çevreyle ilgili küresel değişimler, daha da bütünleşmiş bir küresel ekonomi ve diğer küresel eğilimlerle beraber siyasi faaliyetler, yine küresel düzeyde gittikçe daha fazla göze çarpmaktadır.

Küreselleşmenin çatısı altında uygulanan politikalar, devletlerin üzerinde yer alan Avrupa Birliği gibi siyasi bütünleşme programları, Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü gibi hükümetler arası kuruluşlar aracılığıyla gerçekleşmektedir. Siyasi faaliyetler, ulusal sınırları küresel hareketler ve sivil toplum kuruluşları aracılığıyla da aşmaktadır. Sivil toplum kuruluşları, diğer ülkelerdeki kuruluşlarla çalışmalar yapmakta ve küresel iletişim sistemlerini kullanmaktadır. Ulusal hükümetler üzerinde çalışmak yerine uluslararası örgütler ve diğer aktörlere doğrudan lobicilik yapılmaktadır.

Yirmi birinci yüzyılın şafağında, medyanın merkezi bir rol oynamasıyla siyasal iletişimin profesyonelleşmesi Avrupa parti sistemlerinde bile olağandışı olarak kabul edilmiştir. Bununla beraber yıllar geçtikçe, medya alanlarında yeni bilgi ve iletişim teknolojilerinin yayılması ile iletişim uzmanlarının rolleri artmıştır. Diğer kültürlerin ve uygulamaların çoğunda olduğu gibi, Batı demokrasilerinde, özellikle Amerika Birleşik Devletleri ve Birleşik Krallık'ta başlayıp popülerleşen bazı siyasal iletişim eğilimleri son zamanlarda homojenleşmiş ve küreselleşme ile birlikte farklı kültürlerde de yükselişe geçmiş bir alandır (Mudhai, 2017, s. 229).

Marshall McLuhan'ın (1967) ifadesiyle araç mesajdır ve bu araçlarla iletilen mesajlar

demokrasiye katkı sağlayabilmektedir. Demokratik toplumlarda, yönetim kademesinde bulunacak bireyleri halk seçmektedir ve yine bu toplumlarda seçimler çağdaş ve katılımcı politik düzeneğin en önemli özelliklerindedir. Seçim çalışmaları söz konusu olduğunda siyasal iletişim büyük rol oynamaktadır. Siyasal iletişim çalışmaları tüm mecralarda kitle iletişim araçları yoluyla yürütülür, mesajlar vatandaşlara bu yolla ulaştırılır. Bu kitle iletişim araçları televizyon, radyo, gazete gibi geleneksel olanlardan veya yeni iletişim araçlarından internet ve sosyal medya aygıtlarından oluşabilir.

Küresel İletişim Sistemi Olarak İnternet ve Siyasal İletişim İlişkisi

Bireylerin düşüncelerini birbirlerine hızlı ve aracısız bir şekilde aktarmasının yolu kitle iletişim araçlarından geçmektedir. Medya sistemlerinin küreselleşmesi ve küresel bilgi akışı toplumun her kademesini etkilemektedir. Küreselleşmenin en görünür örneği ise internettir. Bilgi aktarımı yeni iletişim teknolojileri ile oldukça hızlı şekilde yazılı, sözlü ve görsel biçimlerde gerçekleşmektedir (Motion, 2005, s. 506). Bu yol izlenerek, internet vasıtasıyla bireylerin demokratik toplumun bir parçası olması ve siyasal iletişimin güçlenmesi mümkün olmaktadır.

Küresel bir özelliği olan internet ve sosyal medya sayesinde siyasal iletişim olgusu hem toplum içinde hem uluslararası alanda hızlı bir şekilde yayılmaktadır. Çünkü iletişim teknolojilerinde gelişme tarihin hızlanması ya da anıdalık gibi yeni kavramları ortaya çıkarmaktadır (Soydan, 2012, s. 87).

İnternet küresel bir araçtır, zira bilgi için ulusal sınırlar bulunmamaktadır. Bu söylem çerçevesinde internet yoluyla gerçekleşen küresel iletişim, çeşitli açılardan ve çeşitli seviyelerde ele alınabilir. İnternetin bireysel kullanımı ve yayılımı söz konusu ise sanal sohbet odalarında tanışan sosyal grupların yeni iletişim ortamları ya da sosyal hareketleri politik faaliyet stratejilerinin kararlaştırılmasında büyük önem taşır (Pfetsch, 2010, s. 34).

Geleneksel olarak siyaset, ulusal siyasal sistemler içerisinde üretilmektedir. Mudhai'nin de belirttiği gibi ulusal hükümetler vatandaşlarının güvenliğini ve ekonomik refahını sağlamanın yanı sıra insan haklarının ve çevrenin korunmasının sağlanmasından sorumludurlar. Küresel ve çevreyle ilgili değişimler, bütünleşmiş bir küresel ekonomi ve diğer küresel eğilimlerle birlikte, dünya genelinde artan düzeyde siyasi faaliyetler ortaya çıkmaktadır (Mudhai, 2017, s. 229).

İnternetin gittikçe hızlanması ve sosyal medyanın tüm toplumlara yayılması ile güçlenen dünya çapındaki ağ (World Wide Web) ve akıllı cep telefonları ile artık tüm dünyada bireyler kendi aralarında anında iletişim kurabilmekte ve uzaklar yakın olmaktadır. Bununla birlikte, bir yerde gerçekleşen bir olayın yankısı çok uzak coğrafyalara kadar hızla ulaşmaktadır. Bu gelişmeler, bir önceki bölümde bahsedildiği gibi, 21. Yüzyıl insanında öncekilerden daha farklı bir düşünce yapısının oluşmasına sebep olmuştur. Artık bireyler, bilgi paylaşımını sınırların ötesine taşıyan sosyal medya aygıtları ve iletişim ağları ile hızlıca gerçekleştirmekte, oturdukları yerden tüm dünyadaki gelişmeleri takip edebilmektedir. Bu bağlamda Bennett'in çalışmasında, küreselleşmenin vatandaş kimliğine olan etkisi vurgulanarak, artık ulus devletin ötesine geçildiği ekonomi ve iletişim sistemlerinin küreselleşmesi ile vatandaşların tüketici kimlikleriyle uluslararası arenalarda politik iddialarda bulunmaya teşvik edildiği anlatılır (2014, s. 101).

Halkın ulusu yönetecek kişileri seçmesi, demokrasi ile yönetilen toplumların yapı taşıdır. Yönetme görevini üstlenecek olan siyasi partiler gücü ellerinde tutabilmek için ulus ile sürekli bir siyasi etkileşim içinde olmalıdır. Demokrasinin en önemli özelliklerinden birisi halkla kurulan bu iletişimdir. Söz konusu iletişim, partilerin arasındaki iktidar mücadelesinin

galip ve mağlubunun belirlenmesinde de önemli bir rol oynar.

Siyasal iletişim, katılımcı demokrasilerde politik sürecin ayrılmaz bir parçasıdır ve siyasete katılımın artması açısından da oldukça büyük öneme sahiptir. Siyasal mesajlar, kitle iletişim araçları vasıtasıyla topluma ulaşır. Kitle iletişim araçlarından televizyon, radyo, gazete gibi geleneksel medya araçlarının yanında sosyal medya aygıtları ve cep telefonları da önemli rol oynar. Özellikle internet sayesinde bireyler kişisel düşüncelerini sosyal platformlarda yayma özgürlüğünü kazanmıştır. Bu sayede siyasal iletişimde mesajlar hem sözlü hem yazılı hem de görsel olarak kitle iletişim araçlarıyla vatandaşa ulaşır. Ayrıca internet de mesajların yazılı, sözlü ve görsel olarak yayılmasını mümkün kılmaktadır (Motion, 2005, s. 506).

İnternet, demokratik katılım ekseninde, siyasal iletişimin yaygınlaşmasında önemli bir faktör olagelmektedir. İnternet, küresel karakteri sayesinde siyasal iletişimi sadece yerel değil ulusal platformda da yaygınlaştırmaktadır

İletişim teknolojilerindeki gelişme, tarihin hızlanması ya da anıdalık gibi yeni kavramları ortaya çıkartmaktadır. İnternetin gelişmesi, elektronik postanın ve World Wide Web ağının yaygınlaşmasıyla, her yere ulaşan dünya çapındaki ağla, aynı zamanda cep telefonu gibi bütün dünyada insanlar arasında anlık bağlar kuran, uzaklıkları ortadan kaldıran, tepkime sürelerini sifira indiren, olayların yankılarını fazlalaştıran, dolayısıyla da gelişimi ile olayların yapısını tamamen değiştirebilen bir durum ortaya çıkmaktadır (Karaçor, 2009, s. 124).

İnternet, siyasete katılım seviyesini arttırmaktadır. Bu çerçeveden bakıldığında, internette yayınlanan mesajlar sayesinde vatandaşlar siyasetle daha fazla ilgilenmektedir. Bu konuda Karaçor, internetin toplumun çoğulcu bir hal almasını sağladığını savunmaktadır. Bu durum kamuoyunda farklılıkların oluşmasına yardımcı olur (2009, s. 125). Bu farklılıklar siyasal iletişim çerçevesinin genişlemesini sağlar çünkü neticede çoğulcu bir durum oluşmuş olur. Bu durumda demokratik toplumlar için neredeyse vazgeçilmez bir niteliğe sahip olan siyasal iletişim olgusu, bu tip toplumda kararların en doğru şekilde verilerek, mantıksal mekanizmanın doğru ve sistematik bir şekilde işlenmesini sağlar. Bu çerçeveden bakıldığında parlamenter hükümet sisteminin siyaset iletişiminin doğru işlemesi sayesinde devam ettiğini söylemek mümkündür. Bu düşünceye göre siyasal iletişim olgusunun doğru ve sistemli bir şekilde uygulandığı ülkelerde parlamenter hükümet sistemi düzgün bir biçimde işlemektedir. Zira bu yolla bireyler, toplumu ilgilendiren politik mevzulara daha çok ilgi göstermekte, özellikle seçim zamanlarında siyasetle daha yoğun şekilde ilgilenmektedir. Toplumlarda politikalar geliştirilirken (policy-making) bireylerin bu katılımları, özellikle de doğrudan katılımları ve ortaya koydukları düşünceleri oldukça önemlidir. İnternet, devletlerin gerçekleştirdiği “düzenlemelerin vatandaşa ulaşımını kolaylaştırarak toplumda katılımıcılığın artırılmasını ve demokrasinin daha sağlıklı ve iyi işleyebilmesine yardımcı olmaktadır” (Açıkgöz, 2007, s. 252).

Bu bağlamda siyasal iletişimin sağladığı bir diğer önemli avantaj ise toplumda uzlaşdır. Buna göre “siyasal iletişim, toplumsal sistem içerisinde yer alan çeşitli gruplar arasında uzlaşmayı, anlaşmayı sağlamaktadır” (Karaçor, 2009, s. 126). Buna ek olarak, siyasal iletişim, seçim kampanyalarının gelişmesi açısından da büyük önem taşır (Altheide, 2004, s. 295).

İnternetin politik arenada oldukça etkili bir araç olması, siyasette güncel iletişim teknolojilerinden haberdar olanları ve farklı iletişim yöntemlerinden faydalanarak, iletişim aygıtlarının kontrolünü elinde tutanları iktidar mücadelesinde üst sıraya taşır. Zira bu kişi veya siyasal partiler, politik arenada bireylerle kurdukları siyasi iletişimi sürdürmek ve hatta bu iletişime istedikleri yönü vermek fırsatını kazanmıştır: “Bu sebeple siyasetin dışında kalanlar iletişimi siyasete girmenin, siyasal kararlarda etkili olmanın bir aracı olarak görmektedirler. Siyasal olarak otoriteye sahip olanlar ise diğerlerinin yeni iletişim teknolojilerine ulaşmasını

sınırlayan ya da engelleyen kararlar alma peşindedirler” (Özçağlayan, 1998, s. 58).

Küreselleşmenin kaçınılmaz bir biçimde güçlenerek ilerlemesi ve küresel kapitalizmin devlet politikaları üzerindeki gücü üzerine pek çok şey yazılmıştır. Bu bir yana, devlet, siyasi faaliyetlerin ve sosyal dayanışmanın merkezi olmaya devam etmektedir. Küreselleşmeye atfedilen dönüştürme gücüne rağmen, herhangi bir ülkenin kamu kurumlarının küreselleşmenin oluşturduğu etkilerden çok devletlerin politik oluşumuna bağlı olduğu görülmektedir. Bu özellik iletişim kapsamında da gözlemlenebilmektedir. Telekomünikasyon ve yayıncılıktaki tekelleşmiş ve eski yapılar yerlerini yeni liberalleşme, rekabet ve özelleştirme modellerine bırakmaktadır. Bu yeni modeller ulus ötesi şirketler, çok katmanlı ticari rejimler ve organizasyonlar tarafından topluma entegre edilmektedir (Horwitz, 2001, s. 37).

Yeni iletişim teknolojilerinin gelişmesiyle beraber siyaset, ekonomi ve günlük hayat da değişmektedir. Dijital iletişim ağları, bireyler arasında sosyal ilişkilerin kurulmasında ve özellikle de kültürel kodların paylaşılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Bu ağları kullanabilenler ise birbirleriyle etkileşime geçebilmektedir. Bununla birlikte, Castells'in vurguladığı gibi dijital ağların giderek daha fazla güçlenmesi ve medyanın çeşitlenmesi sonucunda siyaset de gitgide daha yoğun şekilde medya ortamında gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Buna bağlı olarak liderlik kişiselleşmiş, partilerden ziyade liderleri ön plana çıkmaya başlamıştır ve daha farklı bir siyaset türü gözlenmektedir (Castells, 2005, s. 630). Bu çalışmanın başlangıç noktasını ve temelini ise Manuel Castells'in, liderliğin artık kişiselleşmeye başladığı düşüncesi oluşturmaktadır.

Manuel Castells ve Ağ Toplumu

Bu çalışmanın bağlamında, 20. Yüzyıl'ın son çeyreği ile 21. Yüzyıl'ın başlangıcında gerçekleşen iletişim ve medyadaki gelişmelere değinmek gerekmektedir. Bu noktada belirtilen tarihsel dönemde medya ve iletişim alanlarındaki değişimlerde en büyük rolü enformasyon çağına yükselişi ve ağ toplumuna dönüşüm oynamaktadır. Bu konuya Manuel Castells'in çığır açıcı çalışmaları ışık tutmaktadır.

Castells'e göre “her şey internetteki sosyal ağlarda başladı, çünkü bunlar tarih boyunca, iktidarlarının dayanağı olarak iletişim kanallarını tekelleri altına almış hükümetler ve şirketlerin kontrolünün büyük ölçüde dışında kalan özerklik alanlarıdır” (Castells, 2013, s.17). Ağ kavramı, sosyolojik olarak bir veya birden çok sayıda toplumsal ilişkiyle birbirine bağlanarak ortaya toplumsal bir bağ çıkaran tek tek bireyleri anlatmak için kullanılır. Castells'in “ağ toplumu” kavramı günümüzde, modern toplumları açıklamakta kullanılan kavramların başında gelmektedir:

Özellikle internet teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte dünya üzerinde birbirine internet ağı ile bağlanan insanların iletişim ve etkileşim süreçleri bu kavramın yaygın kullanımında etkili olmuştur. Bireylerin siyasi, ekonomik, kültürel ve eğlence amaçlı bir araya gelmelerini sağlayan ağ toplumunun, kişilerin belirli toplumsal olay ve sorunlar etrafında örgütlenmelerini de kolaylaştırdığı görülmektedir (Göker ve Doğan, 2011, s. 175).

Artık toplumsal oluşumları anlatırken kullanılan enformasyon veya iletişim toplumu gibi kavramlar yerlerini, internetle beraber hayatlarımıza giren yeni iletişim teknolojileriyle sarmalanmış olan bu çağda, ağ toplumu kavramına bırakmaktadır. Castells'in görüşüne göre ağlar, gitgide daha baskın sosyal örgütlenme biçimleri haline gelmiştir. İçinde yaşadığımız bu toplum artık, herkesin herkesle, her zaman ve istediği yerde bağlanabildiği bir oluşum haline gelmiştir ve bu özellik de Manuel Castells tarafından, ağ toplumu olarak kavramsallaştırılır.

Ağ toplumunun en belirgin özelliklerinden biri interaktif bir oluşum olmasıdır, başka bir deyişle burada söz konusu olan iletişim iki yönlüdür. Bu görüşün devamında, ağ toplumunun

en baskın olan bir diğer karakteristik özelliği ise zaman ve mekân algısında gözlemlenir. Ağ toplumunda akış uzayları ve zamansız zaman vardır . Bu anlatım, teknolojiadaki gelişmelerin zaman kavramını genişletip ve adeta yok sayarken, mekânı da coğrafi sınırlarından ve klasik anlamıyla mesafelerden arındırır ve aşar: “bu ise elbette enformasyon teknolojileri sayesinde gerçekleştirilen yeni bir zaman ve uzam algısına neden olmaktadır” (Göker ve Doğan, 201, s. 178-179).

Küresel köy fikri ise, ilgili araştırma kavramlarının yorumlarını çeşitlendirmektedir. Örneğin Manuel Castells’in ağ toplumu düşüncesi, münferit sınır çizgilerinden, birbirine bağlı dev bir dünya, devlet ve kültürel varlıklar kümesinin varlığını savunmaktadır. Reese’e göre popüler bir kavram olan küreyerelleşme (glocalization), yerel ve kültürel güçler arasındaki kaçınılmaz etkileşim olarak değil; yerel koşullarda bir dizi küresel (köy) standardının dayatılması olarak görülmektedir (Reese, 2010, s.346). Ancak küreselleşme karmaşık bir kavramdır ve küreyerelleşme gibi anlatımlar küreselleşmeyi tam olarak tanımlayamamaktadır.

Uydu haber kanalları, medya küreselleşmesi tartışmasında belirgin bir şekilde yer bulmuştur. Bu durum da bu tarz platformların sıklıkla yeni oluşan küresel alanda ayrı bir saha olarak görülmesine neden olmuştur. Örneğin, Volkmer (1999), küresel haberi dünya çapında gelişmekte olan bir sivil toplum yapısına bağlar. Volkmer CNN International üzerine yaptığı çalışmada, küresel siyasal iletişimin, küresel sivil toplumdan yükselen bir küresel bir kamusal alan inşa ettiğini savunmaktadır.

Küresel iletişimin olanaklı kıldığı yeni ekonomi kesin olarak kapitalist bir ekonomidir. Ancak bugünün kapitalist ekonomisi ve toplumu geçmiştekinden farklıdır. Kapitalizmin genişlemesi artık Marx’ın düşündüğü gibi esas olarak işçi sınıfına ve maddi eşyaların imalatına dayanmamaktadır. Aksine, telekomünikasyon ve bilgisayarlar artık üretimin temelidir. Bu bağlamda, Castells’in anlayışına göre enformasyon toplumu kavramı ile ağ toplumu kavramı arasındaki bağı kuran etkinlik, internet olagelmektedir. (Çımrın, 2011, s. 68). Manuel Castells’e göre, başta internet olmak üzere, gelişmekte olan enformasyon teknolojileriyle şekillenen ağlar, içinde bulunduğumuz çağın yapısını belirlemektedir. Bu ağların uyumluluk ve esneme özelliği göstermesi, daha önceki toplumsal yapıya göre daha üstün bir durum yaratmaktadır.

Castells’in İnternet Galaksisi’nde belirtildiği üzere (2002) ve bu çalışmada giriş bölümünde bahsedildiği gibi, yirminci yüzyılın son çeyreğinde özellikle bilgisayarlar ve teknolojik alanlarda gerçekleşen büyük yenilikler toplumsal yapılarda önemli değişikliklere yol açmıştır. Örneğin internetin ortaya çıkarak, dünyanın her yerine yayılmasıyla beraber verilerin anlık denilebilecek kadar kısa sürede ve her yere ulaşması mümkün olmuştur. Sonuç olarak, bireylerin iletişim kurmak için artık fiziksel olarak aynı mekânı paylaşmasına gerek kalmamıştır.

Bu bağlamda, Manuel Castells, içinde bulunduğumuz enformasyon çağında yeni medyayı, siyasetin alanı olarak belirleyerek, yeni iletişim teknolojilerini kontrol edemeyen politikacının seçmene ulaşamayacağını iddia etmektedir. “Bir siyasi partinin veya siyasetçinin mitinglerine katılan ortalama insan sayısı düşünülduğünde bir miting için bu kadar insanı bir araya getirmenin ne kadar zor bir iş olduğu görülmektedir” (Soydan, 2012, s.87). Ancak Castells’in İnternet Galaksisi kuramını temel aldığımızda, artık politikacıların milyonlarca insanla rahatça, anlık olarak iletişime geçebildiğini söyleyebiliyoruz. Üstelik bunu yapmak için büyük mitingler düzenlemek ve masraf etmek zorunda değildirler. Bunun yerine, politikacıların ağ toplumunun dinamiklerini anlayarak, sosyal medyayı ve internetle beraber gelen diğer iletişim araçlarını iyi kullanmaları gerekmektedir. Günümüzde politikacıların siyaset iletişimlerini sürdürmek üzere, en yoğun şekilde kullandığı mecralardan olan Twitter’da Ekim 2019 tarihi itibarıyla ABD Başkanı Donald J. Trump’ın 65.743,936, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın

14.216,776, İngiltere Başbakanı Theresa May'in 909.558, Yeni Zelanda'nın Başbakanı Jacinda Ardern'in ise 424.847 takipçisi bulunmaktadır.

Küresel Siyasal İletişimde Örnek Bir Lider: Jacinda Ardern

Neredeyse tüm ulus devletler, daha geniş bir küresel dönüşüm ve küresel akışın parçası haline gelmiştir. Mallar, sermaye, insanlar, bilgi, iletişim ve silahların yanı sıra suç, doğayı kirleten unsurlar, modalar ve inançlar sınırlar arasında hızla hareket eder. Bu tamamen birbirine bağlı küresel bir düzen oluşturmaktadır (Göksel, 2004, s.2).

Yeni ekonomilerin küreselleşen rekabetçi ortamı etkili idarecilik bağlamında, dışa dönükten neredeyse münzevi olana, uysal ve nazik olandan kontrolcüye, cömertten pintiye kadar değişen özellikleriyle yeni liderlere ihtiyaç duyulmaktadır.

Küreselleşen dünyada liderlik bağlamının, lider imajını geliştirerek, insanlarla ilişki kurarak, gerekirse organizasyonel çerçeveyi değiştirerek ve bu bağlamda yer alan hiyerarşideki anahtar roller ve pozisyonları doğru insanlarla doldurarak yeniden inşa edebilmesi gerekmektedir. Böyle bir dönemde, liderin kendisini geliştirmesi için kendi yetkinliğine, bağlılığına ve karakterine objektif bir şekilde bakabilmesi kritik bir faktör olabilmektedir (Wadhwa ve Parimoo, 2013, s.36).

Jennifer Bell'e göre iletişim uzmanları, eğitimde gelişme çağrısı yaparak, kriz iletişiminin önemini vurgulamakta; hükümetlerin çabuk ve olumlu şekilde iletişim kurmasının öneminden bahsetmektedir. Bu bağlamda Yeni Zelanda'nın başbakanı Jacinda Ardern ise harika bir iletişimci örneği olarak önümüze çıkmaktadır (2019, Prweek.com).

Dünyanın en genç liderleri arasında sayılan Jacinda Ardern, bölgenin kırsal merkezi olan Hamilton'da bulunan Waikato Üniversitesi'nde Siyasal İletişim okumuştur. Önce BM Kalkınma Programı'nın başı olan eski İşçi Partisi önderi Helen Clark ve daha sonra da İşçi Partisi Lideri Başbakan Tony Blair döneminde İngiltere İçişleri Bakanlığı'nda staj yapmıştır. 2008'de Yeni Zelanda Parlamentosu'na girmiştir. Yeni Zelanda'da Eylül 2017 tarihinde gerçekleşen genel seçimlerden yedi hafta önce ise, eskiden üst düzey bir sendikacı (ve şimdi Adalet Bakanı) olan İşçi Partisi'nin yeni lideri Andrew Little, Ardern'in yeteneğini takdir ederek ve partisinin liderliğini Ardern'e teklif ettiğini bildirmiştir (Johnson, 2019).

Ardern, uluslararası medya gerçekleşen Jacinda etkisinin de sonucu olarak bu tarihten bir ay sonra, Ekim 2017'de Yeni Zelanda'nın bir yüzyıldan fazla bir süredir iktidara gelmiş en genç Başbakanı olarak görevine başlamıştır. 1990 yılında dönemin Pakistan Başbakanı Benazir Butto, görev süresinde doğum yapan ilk siyasi lider olmuştur. Ardern ise görevi başındayken doğum yapan ikinci siyasi liderdir.

Yeni Zelanda'nın Başbakanı yeni doğan bebeğinin görüntülerini, arkasında eşi durduğu halde, hastane önünden ve içten bir samimiyetle dünyaya sunarken, hastane personeline cömert profesyonellikleri, Yeni Zelanda halkına da nezaketleri ve armağanları için teşekkür etmiş; bir yandan da bebeğinin babasının giydiği kazağıyla ilgili şakalar yapmıştır. Bu görüntülerden sonra pek çok kişi, 37 yaşındaki Ardern'in anneliği, siyasi liderlikle birleştirilmesinin, tüm dünyaya rol model olacağını ummaktadır.

15 Mart 2019'da Yeni Zelanda'nın Christchurch kentinde bulunan Al Noor ve Linwood camilerinde, 50 kişinin öldüğü ve 50 kişinin yaralandığı bir terör saldırısı gerçekleşmiştir. Saldırgan, cinayetleri işlediği sırada çektiği videolarını ise Facebook'tan ırkçı bir manifesto eşliğinde yayınlamıştır. O sırada başka bir yerde görevini gerçekleştirmekte olan Ardern ise Wellington'a geri dönerek, katliamın ilk detayları hakkında ülkesine bilgi vermiş, Güvenlik ve İstihbarat Bakanı olarak bulunduğu paralel rolünde, Yeni Zelanda'nın gizli kriz koordinasyon

komitesi Odesk'i toplamıştır.

Jacinda Ardern, terör saldırısının ardından hemen beş gün sonra harekete geçerek, verdiği sözü tutmuş, Yeni Zelanda'da silah yasasını değiştirmiş, yarı otomatik askeri tarz ve saldırı silahlarının yasaklandığını duyurmuştur.

Lider iletişimi söz konusu olduğunda, Bell'in PrWeek.com'da yayınlanan makalesinde belirtildiği üzere, hızlı davranmak konusunu vurgulaması önem kazanmaktadır. Bu yıl gerçekleşen International Government Communication Forum (Uluslararası Hükümet İletişimi Forumu - IGCF) kapsamında konuşan Suudi Arabistan Medya Bakanlığı sözcüsü ve Devlet İletişim Merkezi Genel Müdürü Dr. Abdullah Al-Maghlouth, Yeni Zelanda'nın Başbakanı Jacinda Ardern'i iyi bir iletişimci örneği olarak sunmuştur. Al-Maghlouth, "kriz kontrolünün bir binada yangın söndürücülere sahip olmak kadar önemli olduğunu" belirterek, hükümetlerin acil durumlarda ne yapacaklarını bilmeleri için "kriz kontrol tatbikatları" gerçekleştirmesi gerektiğini belirtir. Al-Maghlouth'a göre Jacinda Ardern hızlı, duygusal ve doğrudan tepki vermiştir. Sonuç olarak, "hiç kimse onu saldırılar için suçlamamış, bunun yerine, insanlar ona hayran kaldı" demiş ve hükümetlerin bürokrasiyi bırakarak, değişimi benimsemesi ve daha hızlı ilerlemesi için şefkati iletişimlerine yansıtması gerektiğini belirtmiştir (Bell, 2019, PrWeek).

Jacinda Ardern'in ulusal bir kriz döneminde sergilediği şefkat, gösterdiği kararlı liderlik ve verdiği güçlü mesajlar ile Başbakan, sosyal medyada en çok konuşulan konular arasına girdi. Henüz 38 yaşında olan ve sadece 2 yıldır iktidarda bulunan Ardern, komşusu Avustralya'nın gölgesinde kalan bir ada ülkesinin Başbakanı olarak, saldırganın Avustralyalı olması sebebiyle saldırgan bir dil kullanmak ve Avustralyalı yetkilileri suçlamayı tercih etmek yerine, bu olayın sorumluluğunu üstlenmiştir. Saldırının yükünü omuzlayarak sağduyulu açıklamalar yapmıştır. Ardern, bu saldırıların ardından ortaya koyduğu liderlik, Müslümanlarla kurduğu duygudaşlık ve attığı somut adımlar ile tüm dünyanın dikkatini çekmiştir.

Halkıyla dayanışma içinde hareket ettiğinin bir göstergesi olarak başörtüsüyle camileri ziyaret etmesi Yeni Zelanda Başbakanı'nın en çok konuşulan ve takdir toplayan adımlarından biri olmuştur. Söz konusu ziyaretinde yanına eşini ve diğer partilerin temsilcilerini de alarak, yaşamını yitirenlerin ailelerine gözyaşları içinde başsağlığı dilemiştir. Yeni Zelanda basını, ziyaret sırasında başbakanlık yetkililerinin hiçbir program dayatmadığını, Ardern'in Müslümanlarla sohbetinin ve camide geçirdiği sürecin tamamen doğal geliştiğini yazmıştır. Bu bağlamda, Yeni Zelanda Herald gazetesinin siyaset muhabiri Claire Trevett'in, saldırının ardından camiye gelerek taziye sunan Ardern hakkında köşesinde yazdıkları önem kazanmaktadır: "Böyle bir hadise sonrasında başörtüsü ve üzgün yüz ifadesi ile Müslüman toplumun yanında sanki kendi evladını yitirmiş gibi bakan bir siyasiden daha güçlü sembolik bir yanıt olamazdı" (2019, Otago Daily Daily Times). Hayatını kaybeden bir yakınının yasını tutan Dalia Mohamed, Reuters'a verdiği röportajda, "Başbakanın başörtüsü ile gelmesi bizim için çok büyük bir şeydi" diyerek hislerini aktarmaktadır (Mair, 2019). Ayrıca aynı habere göre Ardern, ABD Başkanı Donald Trump'a verdiği yanıtla da medyada gündem olmuştur. Christchurch'teki cami saldırılarının ardından "beyaz milliyetçiliğinde bir yükseliş görmediğini" söyleyen Trump, "ABD size nasıl destek verebilir" diye sorduğunda Ardern'dan "Sadece, bütün Müslüman toplumlar için sempati ve sevgiye ihtiyaç var" yanıtını almıştır (Mair, 2019).

Özetle, Castells'in de vurguladığı gibi, medya, iktidarın kararlaştırıldığı uzayı oluşturmaktadır. Buna bağlı olarak toplumumuzda politika, medya politikasına bağımlıdır ve medya dilinin kendine has kuralları bulunmaktadır. Bu dil ise imajlardan meydana gelir ve en güçlü mesaj ise imajın içine gömülü olan en basit imajdır. Castells'in sözünü etmiş olduğu en basit imaj ise insan yüzüdür. Bu düşünce paralelinde, medya politikası, bu çalışmanın ikinci

bölümünde de bahsedildiği üzere, siyasetin liderler etrafında kişiselleşmesi ve siyasi pazarda satışına yol açmaktadır. “Bu, kravatın rengi veya bir yüzün görünüşü olarak önemsizleştirilmemelidir. Bu, verilmek istenen güven mesajının bir kişinin karakter imajının izdüşümü etrafında sembolik olarak somutlaştırılmasıdır (Castells, 2007, p.242). Ardern’in küresel medyada bıraktığı lider imajı ise popülizm çağında küresel norm haline gelmesinden korkulan kutuplaştırıcı liderlik eğilimiyle çarpıcı bir tezat içinde, liderlik sözcüğünün anlamını yeniden tanımlamaktadır.

Sonuç

Bilginin küreselleşme sonucunda yayılımı, medya ekonomilerinin ulus ötesi bütünleşmesi, toplumların mobil özellik kazanmış olması günümüz politikasının ve iletişimin başlıca özellikleridir. İletişim ağları sayesinde enformasyon ulusal sınırları aşarak sürekli bilgi akışları ortaya çıkarırken devletlerin de iletişim aygıtları üzerindeki kontrolü hem yerel hem küresel düzeylerde zayıflamakta ve bu değişim küresel veya uluslararası kamuoyu kavramlarını doğurmaktadır.

Artık sosyal medya aygıtları sayesinde politikacılar milyonlarca kullanıcıya düşüncelerini ulaştırma fırsatını edinmiştir. Ayrıca internetin ucuz, hızlı ve gitgide daha kolay ulaşılabilir bir servis olmasıyla beraber kullanıcılar da yerel ve küresel politikayla daha yakından ilgilenmeye başlamıştır. Siyasal partiler ve özellikle de siyasi liderlerin özellikle Facebook, Twitter ve Instagram’da etkin şekilde var olması da bu ilgiyi tetiklemiştir. Günümüzde yeni iletişim teknolojilerini ve sosyal medya araçlarını daha aktif ve içten kullanan siyasi liderler, topluma daha yakın görünmektedir.

İçinde bulunduğumuz çağda siyasi liderler, Wadhwa ve Parimo’nun ifade ettiği gibi, olayları gerçek kılacak, zaman ve uzayda kendilerini ispatlayacak ve sanal gerçeklikle başa çıkabilecek kadar yetenekli, kendisine güvenen, başkalarına saygı gösteren, mükemmeliyetçilik tutkusu taşıyan kişiler olmalıdır (Wadhwa ve Parimo, 2013, s.36). Tüm bu özellikler küreselleşen dünyada ortaya çıkan zorluklarla yüzleşmek için gerekli olan liderliğin kilit nitelikleri olacaktır. Yeni Zelanda’nın Başbakanı Jacinda Ardern ise bu savın en güncel örneğidir.

Yeniden doğan sağcı otoriter yönetimlerin gölgesinin büyüdüğü içinde bulunduğumuz bu çağda, Ardern’in hastane önünde kamuya sergilediği pozlar, adeta modern bir İsa’nın doğum sahnesi gibi algılanmış ve sadece Yeni Zelanda’nın değil, Batı sol liderliğinin de aydınlık, sembolik bir ifadesi haline gelmiştir. Günümüzde hükümetleri sağ eğilimli güçlü liderler yönetmektedir, bunun da en çarpıcı örneklerinden birini Amerika Birleşik Devletleri’nde görmekteyiz. Ancak Ardern gibi liderlerin sergiledikleri ılımlı tavırla, otoriter rejimlerin temsilcilerinin aslında katkı sağlamak istemedikleri bir çeşitlilik inşa edilebilir. Bu etkiyi ise Jacinda Ardern gibi siyasi liderlerin gücünün artarak yayılması sağlayacaktır.

Kaynakça

- Açıkgöz, E. B. (2007). *E-Devlet ve İletişim Teknolojileri İlişkisi: Panel Eşbütünleşim Analizi Denemesi*. Medya ve Siyaset, Ege Üniversitesi, İletişim Fakültesi, 15-17 Kasım, İzmir, 251-261.
- Altheide, D. L. (2004). *Media Logic and Political Communication*. Political Communication, 21, 293–296.
- Bell, J. (2019). *Governments Should Communicate Promptly and Positively- Like Jacinda Ardern*. PR Week. Erişim: 17 Ocak 2021. <https://www.prweek.com/article/1579968/governments-communicate-promptly-positively-jacinda-ardern>

- Bennett, L. (2004). *Branded Political Communication: Lifestyle Politics*. Logo Campaigns, and the Rise of Global Citizenship. Michele Micheletti, Andreas Follesdal ve Dietlind Stolle (Ed.), *Politics, Products and Markets: Exploring Political Consumerism Past and Present*. New Brunswick, N.J.: Transaction Books
- Castells, M. (2002). *The Internet Galaxy: Reflections on the Internet, Business, and Society*. Oxford University Press.
- Castells, M. (2005). *Enformasyon Çağı: Ekonomi, Toplum ve Kültür: Ağ Toplumunun Yükselişi*. Ebru Kılıç (Çev.), İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Castells, M. (2007). *Communication, Power and Counter-power in the Network Society*. *International Journal of Communication*, 1, 238-266.
- Castells, M. (2013). *İsyen ve Umut Ağları İnternet Çağında Toplumsal Hareketler*. Ebru Kılıç (Çev.), İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.
- Creswell, J. W. ve Clark, V. L. P. (2014). *Karma Yöntem Araştırmaları Tasarımı ve Yürütülmesi*. Anı Yayınları.
- Çımrın Kökalan, F. (2011). *Manuel Castells'i Yeniden Okumak: Küresel Ağ Hareketleri Yaklaşımının Eleştirel Bir Değerlendirilmesi*. *YDÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 4 (2), 65-77, Ekim.
- De Nmark, F. L. (1993). *Women, Leadership, and Empowerment*. *Psychology of Women Quarterly*, 17 (3), 343-356.
- Denzin, N. K ve Lincoln, Y. S. (2018). *Introduction: The Discipline and Practice of Qualitative Research*. Norman K. Denzin ve Yvonna S. Lincoln (Ed.), *SAGE Handbook of Qualitative Research*. London: Sage Publisher.
- Göker, G. ve Doğan A. (2011). *Ağ Toplumunda Örgütlenme: Facebookta Çevrimiçi Tekel Eylemi*. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14 (25), 175-203.
- Göksel Karacasulu, N. (2004). *Globalisation and the State*. SAM Papers, Mayıs. Erişim: 17 Ocak 2021. <https://sam.gov.tr/globalisation-and-the-state/>
- Johnson, I. P. (2019). *New Zealand PM Jacinda Ardern's Fight Against Terror, Guns*. *Deutsche Welle*. Erişim: 17 Ocak 2021. <https://www.dw.com/en/new-zealand-pm-jacinda-arderns-fight-against-terror-guns/a-48010250>
- Horwitz, R. B. (2001). *Negotiated Liberalization: Stakeholder Politics and Communication Sector Reform in South Africa*. Nancy Morris ve Silvio Waisbord (Ed.), *Media and Globalization: Why the State Matters*, Epilogue by Kaarle Nordenstreng. Rowman & Littlefield Publishers.
- Karaçor, S. (2009). *Yeni İletişim Teknolojileri, Siyasal Katılım, Demokrasi*. *Yönetim ve Ekonomi*, 16 (2), 121-131.
- Mair, J. ve Menon P. (2019). *Jacinda Ardern Burnishes Leadership After Christchurch Carnage*. Reuters. Erişim: 17 Ocak 2021. <https://www.reuters.com/article/us-newzealand-shootout-ardern/jacinda-ardern-burnishes-leadership-after-christchurch-carnage-idUSKCN1QY0CZ>
- Motion, J. (2005). *Participative Public Relations: Power To The People or Legitimacy For Government Discourse?*. *Public Relations Review*, 31, 505-512.
- Mudhai, O. F. (2017). *Globalization and Political Communication in Africa: Anglo-American Influences in Kenya and Nigeria*. Ayo Olukotun ve Sharon Omotoso Adetutu (Ed.), *Political Communication in Africa*. Springer.
- Özçağlayan, M. (1998). *Yeni İletişim Teknolojileri ve Değişim*. Alfa Yayınları: İstanbul.
- Pfetsch, B. (2010). *Political Communication in a Globalized World: Challenges for Contemporary Media Systems*. *Analysis Media & Journalism*, 17 (9), 31-40.
- Reese, S. (2010). *Journalism and Globalization*. *Sociology Compass*, 344-353, Mayıs.
- Soydan, K. (2013). *Küreselleşme Sürecinde Medyanın Rolü*. *Uzmanlık Tezi*, T.C. Radyo ve

Televizyon Üst Kurulu.

Thussu, D. K. (2000). *International Communication: Continuity and Change*. London: Arnold.

Trevett, C. (2019). *Prime Minister Jacinda Ardern's Response- Solace and Steel*. Otago Daily Times. Erişim: 17 Ocak 2021. <https://www.odt.co.nz/news/national/prime-minister-jacinda-arderns-response-solace-and-steel>

Vivian, J. (1999). *The Media of Mass Communication*. Boston: Allyn & Bacon.

Yin, R. K. (2009). *Case Study Research: Design and Methods*. London: Sage Publication.

Wadhwa, S.ve Parimoo, D. (2013). *Leadership and its Challenges in the Globalizing World*. Journal of Management Sciences and Technology (1), 30-37, Ekim.
